

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 90/25
Møtedato: 09.12.2025
Journalnummer: 2025/61

BUDSJETTRAMME 2026

Universitetsstyret vedtok budsjett for 2026 i styremøtet 31.10.2025. I saksforelegget har universitetsdirektøren blant annet gitt følgende kommenter:

Forslag til statsbudsjett innebærer for UiB en realnedgang i størrelsesorden 0,4 % men få overraskelser. Forslaget samsvarer også godt med de forutsetningene som har vært lagt til grunn for budsjettarbeidet ved UIB. Det er gledelig at det bevilges 20 nye studieplasser til medisinstudiet og at det ligger inne midler som sikrer fremdrift til bygging av nytt Griegakademi. Statsbudsjettet skal nå forhandles og endelig vedtak foreligger først i desember, men det er grunn til å anta at det ikke vil komme vesentlige endringer. UiB kan dermed planlegge 2026 med utgangspunkt i rammene som er lagt i regjeringens forslag.

Gitt den nasjonale og internasjonale situasjonen er det positivt at UH-sektoren totalt sett ikke opplever store kut. Det ligger likevel store omfordelinger internt i sektoren som i stor grad er finansiert gjennom et generelt kutt. Det er verdt å merke seg at dette kuttet til en viss grad er justert for institusjonsspesifikke forhold, og det gjøres også justeringer i studieplasstildelingen som baserer seg på utnyttelse av plasser. Forslag til Statsbudsjett innebærer også en større grad av prioritering av mer spesialiserte fagmiljøer, og det blir viktig for UiB å være til stede på disse områdene.

UiBs ambisjon er å opprettholde og utvikle statusen som et internasjonalt forskningsuniversitet med nasjonalt ansvar for å forvalte og utvikle en stor bredde av fagdisipliner. Regjeringen signaliserer gjennom sitt forslag til statsbudsjett, at Norge må bygge sterke forskningsmiljøer som kan bidra til å møte samfunnsutfordringene. Vi leser dette som en prioritering av de tunge forskningsuniversitetene, men det blir viktig for UiB å gjøre prioriteringer som understøtter dette og markere oss som en relevant og foretrukket aktør.

Arbeidet både med budsjett 2026 og langtidsbudsjettet har bygget på en overordnet målsetting om å opprettholde vitenskapelig kapasitet selv om dette vil kreve større

endringer på andre områder. Ved inngangen til 2026 har enhetene svært ulikt økonomisk ståsted, og mange har et begrenset handlingsrom på kort sikt. Men med en bred tilnærming til de viktigste driverne i økonomien og et langsiktig perspektiv på ressursstyringen, bør det være mulig for alle enheter å bygge sterke fagmiljøer som understøtter den overordnede målsettingen.

UiB er særlig bevisst på at en må sette inn tiltak som kan utnytte det økonomiske potensialet på studiesiden og innenfor bidrags- og oppdragsaktiviteten. Nesten halvparten av budsjettet påvirkes direkte av aktiviteten på disse områdene, og her kan UiB selv avgjøre om det blir vekst eller reduksjon. Enhetene har i sine langtidsbudsjetter synliggjort et potensiale for økt bidrag til økonomien, men anerkjenner at det samtidig er ytterligere potensiale.

Som vanlig er budsjettet for UiB to-delt. For det første fordeler universitetsstyret tilskuddet fra Kunnskapsdepartementet mellom fakultetene og øvrige enheter ved UiB. For det andre vedtar universitetsstyret budsjettet for bidrags- og oppdragsaktiviteten (BOA).

Som fakultetet har gjort de siste årene vil prosessen frem mot et budsjettvedtak deles inn i to saker. Først presenteres styret i nærværende sak for den foreløpige tildelingen, og hvordan denne påvirker fakultetet med utgangspunkt i aktiviteten i inneværende år og planlagt aktivitetsnivå i 2026. På bakgrunn av informasjonen i tildelingsbrevet vil det frem mot styremøtet i februar bli utarbeidet et detaljert budsjett. Det er ikke mulig å sette sammen et endelig budsjett før styremøtet i februar 2026. Samtidig må fakultetet opprettholde ordinær drift frem til et budsjettvedtak, og styret bes derfor om å gi fullmakt til dette frem til neste styremøte.

På denne bakgrunn framsettes følgende

forslag til vedtak:

1. Styret tar saken til orientering.
2. Dekan og direktør gis fullmakt til å fortsette ordinær drift frem til endelig budsjettvedtak.
3. Styret ber om å få seg fremlagt et forslag til budsjett for 2026 til styremøte 10. februar, basert på de tiltak som er foreslått i vedlagte notat.

Sigrd Eskeland Schütz
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

Notat vedrørende tildelt ramme 2026

Universitetet har lagt frem et stramt budsjett som bygger på at tildelingen fra departementet reelt sett er 0,5% lavere enn for 2025. Den nominelle økningen er 3,1%, men ettersom lønns- og priskompensasjonen (LPK) er 3,6%, blir det totalt en realnedgang.

For Det juridiske fakultetet er 2026-budsjetter enda mindre lystig lesning ettersom fakultetets tildeling kun øker med 0,1%, noe som betyr en reell nedgang på 3,5%. Lavere studiepoengsproduksjon er hovedårsaken til nedgangen.

Den tildelte rammen består av fem deler;

- Basis
- Resultatbasert finansiering, som i 2026 kun består av åpen ramme ettersom at departementet tok bort lukket ramme i 2025 og innlemmet midlene i annuum.
- Øremerkede midler
- Fakultetsinntekter
- Avsetninger til investeringer

De to førstnevnte sammen med de to sistnevnte blir også omtalt som annuum. Alle fem omtales som grunnbevilgning.

I 2025 ble det innført en ny finansieringsmodell med utgangspunkt i endringer fra Kunnskapsdepartementet, og i tillegg har UiB lagt til noen lokale justeringer.

Hovedtrekkene i endring i den nasjonale finansieringsmodellen fra KD er følgende¹:

- Basisfinansiering av en studieplass har gått fra 6 kategorier til 2 (høy og lav)
- Lukket ramme (resultatbasert uttelling for BOA-aktivitet og publiseringspoeng) er utgått og lagt permanent inn i UiB sin ramme
- Åpen ramme (resultatbasert uttelling for utdanningsindikatorer) er endret slik:
 - Studiepoeng gis nå i 3 kategorier, ned fra 6, og gis basert på studieprogrammet studenten følger.
 - Fullførte grader er erstattet av gjennomføring på normert tid i forhold til i fjor (endring) og i forhold til sektoren (nivå)
 - Utvekslingsopphold belønnes ikke lenger
 - Doktorgrader belønnes også i denne modellen

Hovedtrekkene i den interne fordelingsmodellen ved UIB er følgende²:

- Basisfinansiering av studieplasser videreføres med 75 % av satsen, ordningen med etableringsstøtte gjelder fremdeles
- Indikatorene i åpen ramme vil videreføres til fakultetene med 75 % av effekten, med unntak av nivåledet³, for gjennomføring på normert tid, som håndteres sentralt
- Det er etablert en intern indikator for BOA-aktivitet knyttet til ERC, EU, SFF og SFI/FME/FKB (SFI+) som belønner både fakultet og prosjekt per krone BOA-aktivitet for de

¹ Hentet fra universitetstyresak 74/24

² Hentet fra universitetstyresak 74/24

³ Indikatoren for gjennomføring av grader på normert tid i forhold til sektoren (nivå)

aktuelle prosjektene. Fakultetene får dobbel sats i forhold til prosjektene. Prosjektdelen av den nye ordningen vil erstatte dagens ordning for toppfinansiering.

- Måltall for rekrutteringsstillinger er videreført, og det samme er øremerking av MNT⁴-stillinger. Differensierte satser videreføres.

Annuum på det Juridiske fakultet (basis inkl resultatbasert uttelling)

I forhold til 2025-tildelingen er det følgende endringer:

- Åpen ramme reduseres med 4,288 mill. kroner. Det er sammensatt av en aktivitetsreduksjon på 7,666 mill. kroner og en lønns- og priskompensasjon (LPK)-vekst på 3,377 mill. kroner. Aktivitetsreduksjonen (resultatet av endringen i aktiviteten fra 2023 til 2024) fordeler seg på
 - reduksjon i studiepoengproduksjonen verdsatt til kr 8,8 millioner,
 - økning i PhD-grader med kr 1,5 millioner
 - og nedgang i gjennomføringsgraden (fullføring på normert tid) fra 2023-2024 gav en reduksjon på kr 378 000.
- Det er innarbeidet 3,6 % LPK på 2,227 mill. kroner.
- Det legges inn 3 mill. kroner knyttet til innføring av Bergensmodellen på det femte studieåret. UiB har gitt tilsagn om ytterligere opptrapping med tre millioner i 2027
- Fakultetet fikk nye studieplasser over statsbudsjettet i 2020 med innfasing over 4 år, som ble omgjort til 3-årige, og våren-2023 var siste semester med oppbygging. Plassene er senere inndratt av departementet og fremover vil studieplassene bli faset ut. For 2026 er budsjettet redusert med 1,312 mill. kroner som følge av denne endringen.
- Det generelle budsjettkuttet i statlig sektor for 2026 utgjør for fakultetet 1,115 mill kroner.
- Husleietilskuddet blir redusert med 140 000 kroner knyttet til revisjon av husleiemodellen
- BECCLE er flyttet fra SV til JUSS og det øker budsjettet med kr 870 000
- Budsjettet styrkes med kr 832 000 som kompensasjonsmidler fakultetet får etter overgangen til nytt finansieringssystem.
- Arbeidsgiver la i lønnsoppgjøret for 2024 inn ekstra midler i potten og fakultetet styrkes av den grunn med kr 163 000
- Midlene til forskningsinsentiv økes med kr 114 000. Dette er som følge av økt EU-aktivitet utenom ERC.

Øremerkede midler

Øremerkede midler er knyttet til konkrete aktiviteter og er ofte også tidsbegrenset. Fakultetet får i 2026 en øremerket post, og det er midlene til rekrutteringsstillinger (stipendiater og postdoktorer). Alle fakultetene får rekrutteringsstillinger, og selv om Kunnskapsdepartementet ikke lengre øremerker midler til dette tiltaket, har Universitetsstyret valgt å videreføre en slik øremerking i bevilgningene til fakultetene.

For 2026 er fakultetet tildelt midler for 24 årsverk, samme som i 2025. Av disse utløper 6 til sommeren 2026 og ettersom antall rekrutteringsstillinger videreføres av UiB, legges det opp

⁴ Matematikk, naturfag og teknologi

til at fakultetet tilsetter et tilsvarende antall medarbeidere i rekrutteringsstillinger over tid. Fakultetet er pålagt at minst 80% av rekrutteringsstillingene skal være stipendiatstillinger.

Oversikt over budsjettet for 2026

Tabellen under viser fakultetets inntekter slik de er vedtatt av universitetsstyret (annuum) og med de prognosene som universitetsstyret la til grunn for øvrige inntekster.

Inntekter Det juridiske fakultet (tusen kr)	Delprosjekt	Bud 2025	Bud 2026	Endring	Endring %
Basis	100000100	61 864	65 395	3 531	5,7 %
Resultatbasert uttelling åpen ramme	100000100	93 810	89 522	-4 288	-4,6 %
Resultatbasert uttelling forskningsinsentiv fakultet	100000100	134	248	114	84,6 %
Delsum annuum		155 808	155 164	-644	-0,4 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	100524100	25 733	26 474	742	2,9 %
Øremerkede midler annet		-	-	-	
Delsum øremerket		25 733	26 474	742	2,9 %
Sum KD-inntekt		181 541	181 639	98	0,1 %
Instituttinntekter annuum	100000100	1 857	7 721	5 864	315,8 %
Instituttinntekter øremerket	100533100	-	724	724	
Sum instituttinntekter		1 857	8 445	6 588	354,8 %
GA-inntekt som settes av for investeringer	100000100	-915	-465	450	-49,2 %
GP-inntekt som settes av for investeringer	100000100	-	-	-	
Investeringer finansiert av BOA	100000100	-	-	-	
Avskrivningsinntekter	100000100	915	465	-450	-49,2 %
Inntekter til investering/avskrivning		-	-	-	
Sum grunnbevilgning		183 398	190 084	6 686	3,6 %
Bidragmidler NFR		13 229	14 850	1 621	12,3 %
Bidragmidler EU		3 507	4 750	1 243	35,4 %
Bidragmidler andre		9 761	10 968	1 207	12,4 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler		26 497	30 568	4 071	15,4 %
Sum totalt inntektsbudsjett		209 895	220 652	10 757	5,1 %

De tre siste postene i tildelingsbrevet er fakultetets andre inntekter fra annen aktivitet som faller inn under grunnbevilgningen. Det ene er fakultetsinntekter på til sammen kr 7 721 000,

Fakultetsinntektene inkluderer blant annet inntekter fra Etter- og videreutdanningsaktiviteten, og for 2026 ble det tidligere i år spilt inn til økonomiavdelingen et anslag på kr 6 900 000, og dette estimatet er lagt til grunn i langtidsprognosen. I tillegg forventer fakultetet 821 000 i andre inntekter.

Den andre delen av andre inntekter er *Instituttinntekter øremerket* som ikke faktisk er fordelt fakultetet, men historisk kommer det i løpet av året øremerkede bevilgninger i denne størrelsen og vi tar derfor høyde for dette i budsjettet for 2026.

Til slutt er nettoinntekter øremerket investeringer, satt til kr 0 for 2026. Det betyr at investeringene er like store som avskrivningene (slitasjen på utstyr).

BOA 2026

Fakultetet har spilt inn et budsjettforslag for den eksternfinansierte aktiviteten for 2026 som er 15% høyere enn 2025-budsjettet, og 22% høyere enn siste prognose for 2025. Dette er ambisiøse måltall, men etter at ERC-en er kommet i gang for fullt, og fakultet har fått tilslag på flere søknader i de andre kategoriene kan vi bevege oss mot måltallet for 2026.

Langtidsprognose for annuum 2026-2030

Det er utarbeidet en langtidsprognose for annuum for årene 2026-2030.

Følgende faktorer er tatt med i prognosen:

- Fakultetet har fått en styrking av UiB sentralt, hvor 3 millioner ligger inne i 2026, mens det kommer ytterligere 3 millioner i 2027. Samtidig reduseres basis med ca 0,5 millioner i 2027 på grunn av utfasing av midlertidige studieplasser. Utfasingen er slutført i 2027.
- Antall rekrutteringsstillinger ligger på måltallet i årene som kommer, noe som betyr at fakultetet ikke bruker av annuumsmidler til rekrutteringsstillinger.
- På personellsiden er det tatt utgangspunkt i at avgang i forbindelse med pensjonering i gjennomsnitt gjøres det året man fyller 70. Dette selv om det fra 2026 er mulig å stå i stilling frem til man er 72år. Videre hensyntar prognosen kjente avganger og permisjoner, og legger til grunn ytterligere vakanser tilsvarende 50% av et årsverk
- Det er iverksatt tiltak som har til hensikt å øke studiepoengproduksjonen i 2026 og 2027, noe som gir økte inntekter to år etter.
- Fakultetet vil få belønningsmidler på det nye ERC-prosjektet. I gjennomsnitt er det snakk om kr 1,5 millioner pr år i 5 år. Prosjektet startet opp sommeren 2025 og ettersom belønningsmidler har en forsinkelse på 2 år, vil de første midlene først komme i 2027, da med redusert effekt.
- EVU-aktiviteten er i 2026 antatt å bli litt høyere enn i 2025, og langtidsbudsjettet viderefører dette høye aktivitetsnivået. Mye av EVU-aktiviteten er rettet inn mot deler av offentlig sektor som nå merker effekten av strammere budsjetter. Vi har sett reduserte søkertall for emner våren 2025 og det er stor sannsynlighet for at deler av tilbudet på sikt må gjøres om og rettes mot nye målgrupper for at målene skal nås.

Tabellen nedenfor viser langtidsbudsjettet. IB står for den inngående balansen på grunnbevilgningen, mens UB står for utgående balanse og viser den akkumulerte budsjettssituasjonen, overskudd (minus foran tall) eller underskudd.

GB	Langtidsbudsjett				
	2026	2027	2028	2029	2030
Inntekter KD	181 640	189 325	195 563	202 093	207 004
Instituttinntekter	8 445	7 955	8 187	8 426	8 671
Investeringer i klasse3	466	482	495	510	525
Avskrivninginntekter	-466	-482	-495	-510	-525
Sum inntekter	190 084	197 280	203 750	210 518	215 675
4. varekostnader og større utstyrsanskaffelser	0	0	0	0	0
5. Lønnskostnader	155 766	163 153	167 185	172 353	175 197
6+7+8 Annen driftskostnad og finansposter	8 211	8 490	8 745	9 007	9 277
9. Interne transaksjoner (ekskl. nettobidrag)	39 368	40 707	41 928	43 186	44 482
94xx Nettobidrag	-10 144	-10 651	-11 184	-11 743	-12 330
Sum kostnader	193 201	201 699	206 674	212 803	216 626
Resultat	-3 117	-4 419	-2 924	-2 284	-951
IB GB	-11 750	-8 633	-4 214	-1 290	994
UB GB	-8 633	-4 214	-1 290	994	1 945

Prognosen i dette dokumentet avviker en god del fra den som ble presentert i fjorårets tilsvarende budsjettframlegg.

Årsaken til dette er firedelt:

1. I fjor besto inngående balanse (IB) kun av annuum. Beholdningen av øremerkede midler var ikke medregnet. Tanken var at de øremerkede midlene er som navnet sier øremerket, og dermed ikke frie. Men når økonomiavdelingen ser på økonomien er den størrelsen inkludert. I dårlige tider vil det være mulig å «låne» midler fra øremerket

dersom alle annuumsmidlene er brukt opp. I tabellen over består IB på kr 11,75 mill. av kr 9,84 mill for annuum og kr 1,91 mill for øremerkede midler.

2. Det er i den siste prognosen identifisert flere personellendringer i årene som kommer enn i den første. Dette inkluderer flere midlertidige permisjoner og at fakultetet allerede i 2025 har antall årsverk rekrutteringsstillinger, jamfør måltallet. Det reduserer lønnskostnadene for denne kategorien i 2026 sammenlignet med prognosen for 2024.
3. Nedgangen i resultatinntektene fra åpen ramme er forskjøvet fra å være fordelt på 2026 og 2027 til å kun komme i 2026. Og mens den eldste prognosen kun hadde en økning i resultatinntektene på kr 0,8 mill. i 2028, er den siste prognosen justert opp til kr 1,6 mill i 2028 og kr 1,8 mill i 2029 som følge av tiltak vedtatt av styret for å redusere utveksling.
4. Inntektene fra EVU er justert fra kr 4 mill pr år i 2024-prognosen til kr 6,9 millioner i 2025-prognosen. I 2025 ser det nå ut for at EVU-omsetningen blir kr 6 millioner og da er det ett planlagt kurs som ikke ble gjennomført.

Prognosen 2026-2030 viser at fakultetet har høyere kostnader enn inntekter i alle årene. I 2029 forventes oppsparte midler å være brukt opp, noe som betyr at fakultetet har «lånt» de ledige midlene som er på øremerkede bevilgninger.

Vurderinger og tiltak for 2026

Fakultetet har mottatt tildelingen for 2026 og vil sette opp et kostnadsbudsjett for neste år som vil bli presentert på første styremøte i 2026.

Dekan og fakultetsdirektør ga ved behandlingen av budsjettet for 2025 uttrykk for at det var grunn til stor bekymring for fakultetets økonomiske fremtidsutsikter for årene 2026 og videre. Ovennevnte prognose tilsier en større optimisme knyttet til fakultetets muligheter for selv å løse sine økonomiske utfordringer. Årsakene er som overfor nevnt firedelt, og vi viser til denne gjennomgangen.

Samtidig må det bemerkes at prognosen bygger på flere usikre faktorer, både med hensyn til kostnader og inntekter. Noen av de tiltakene som er iverksatt, som begrensninger i utvekslingsmulighetene og noe mindre bruk av ressurser for å tilrettelegge for utveksling, samt høyere opptakstall, vil først vise resultater etter noe tid. Det er derfor nødvendig med en stram økonomisk styring av fakultetets utgifter fremover og vi vil derfor holde styret løpende orientert om den videre utviklingen.